

---

*Kadernotitie van de hoogbegaafden (HB) observatiegroep
SWV PO Drechtsteden 28.09*

Inhoudsopgave

Voorinformatie hoogbegaafden (HB) observatiegroep	2
Doelen van de parttime observatieperiode voor de leerling en/of de stamschool binnen onze 5 gemeenten	2
Voor de leerling	2
Voor de stamschool	2
Aanmelding	2
Wie komt ervoor in aanmerking/welke voorwaarden gelden er voor de observatiegroep?	2
Voorwaarden	3
Aanmeldingsprocedure	3
De observatiegroep in de praktijk	4
Ouder- en schoolbetrokkenheid	4
Diagnostiek	4
Re-integratie. Verlengen van de observatiegroep periode, terugplaatsing op (regulier) onderwijs en/of verwijzing naar zorg?	4
Ambities	5
Bijlage 1. Definitie hoogbegaafdheid	6
Bijlage 2. Doorgaande lijn t.a.v. Meer- en Hoogbegaafdenonderwijs	7
Bijlage 3. Stroomschema aanmelding observatiegroep	11

Voorinformatie hoogbegaafden (HB) observatiegroep

Aanleiding tot opzet van een HB-voorziening niveau 5: in 2019 hebben scholen geconcludeerd dat er op jaarbasis ca. 8 kinderen zijn met een dubbel bijzondere ondersteuningsvraag (HB en gedrag) niet een passend onderwijsaanbod kunnen ontvangen in de regio. Kinderen moeten naar voorzieningen buiten de regio, die vollopen. Vanuit subsidiegelden wil het Samenwerkingsverband (SWV) werken aan een dekkend onderwijsaanbod voor HB-leerlingen binnen onze 5 gemeenten.

Als een leerling niet floreert ondanks het niveau 3 en 4 aanbod, zal de school allereerst met eigen expertise en die van de HB-specialist op bestuursniveau en/of medewerkers van het SWV de ondersteuningsbehoeften in kaart brengen en het aanbod met alle mogelijkheden binnen het SWV verrijken en op maat maken. De observatiegroep is een voorziening voor hoogbegaafde kinderen waarvan ondanks het aanbod op maat, de ontwikkeling onvoldoende vooruitgaat en het leren stagneert (zie bijlage 1).

Doelen van de parttime observatieperiode voor de leerling en/of de stamschool binnen onze 5 gemeenten

Voor de leerling

- Onderzoeken wat de brede ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn middels handelingsgericht werken. De brede ondersteuningsbehoeften van de leerling worden genoteerd in het ontwikkelingsperspectief plan (OPP) van de stamschool;
- Onderzoeken welk aanbod nodig is voor de leerling en waar hij/zij dat zou kunnen krijgen;
- Het opstarten met het aanleren van vaardigheden (bv. executieve vaardigheden) om de leer- en/of gedragsbelemmeringen proberen te verminderen.

Voor de stamschool

- De observatiegroep heeft als doel dat een passend advies gegeven kan worden aan de stamschool over het te bieden onderwijs ondersteuningsaanbod. De aanpak van de observatiegroep biedt de stamschool een mogelijkheid om de zorgplicht voor de leerling meer op maat te kunnen maken. Op deze manier zal de handelingsverlegenheid van de school verminderd kunnen worden.

De observatiegroep is bewust in een reguliere school gelokaliseerd, zodat de HB-leerlingen nog voldoende contact kunnen hebben met andere leerlingen van de reguliere basisschool. Te denken valt aan gezamenlijke schoolse activiteiten. Een bijkomend gevolg kan zijn dat er een periode van 'rust' ontstaat, waarbij de leerling balans kan ervaren en mogelijk ook meer plezier krijgt in het leren. De observatiegroep is een kleine setting waarbij meer tijd en aandacht is om aan te sluiten op specifieke individuele ondersteuningsbehoeften.

Aanmelding

Wie komt ervoor in aanmerking/welke voorwaarden gelden er voor de observatiegroep?

- De leerling zit in groep 5 – 8;
- De observatiegroep is er voor *twice exceptionals*: dubbel-bijzondere leerlingen. Er lijkt sprake te zijn van problematiek in gedrag en/of werkhoudingsproblemen waardoor het leren lijkt te stagneren. Een diagnose op gedrag is geen vereiste;
- De schatting van de cognitieve capaciteiten lijkt op een (zeer) hoog niveau te liggen (richtlijn TIQ > 130, recente onderzoeksgegevens). Een geldig onderzoeksverslag moet beschikbaar zijn. Als blijkt dat de onderzoeksresultaten niet overeenkomen met wat het kind thuis en op school laat zien, dan is een aanvulling op het onderzoeksverslag door een gedragswetenschapper (vanuit het SWV) nodig. In deze onderbouwing komt naar voren waarop de vermoedens van hoogbegaafdheid zijn gebaseerd. Kinderen die een score behalen tussen de 120-130 komen dan ook in aanmerking.

Als bij aanmelding en uit de intake blijkt dat alleen een niveau-5 voorziening toereikend is voor de leerling, heeft de observatiegroep op dat moment geen meerwaarde. Er bestaat dan op dat moment geen hulpvraag voor de leerling vanuit de stamschool. Dan zal een passend aanbod buiten het Samenwerkingsverband PO Drechtsteden gezocht moeten worden voor de leerling.

Voorwaarden

- Het huidige onderwijsaanbod is onvoldoende toereikend, het is onduidelijk op welke wijze het aanbod passend gemaakt kan worden (de onderwijsbehoeften van de leerling blijven ondanks analyse onduidelijk en de stamschool is handelingsverlegen);
- De ondersteuningsbehoeften van de leerling is in kaart gebracht door de stamschool. Alle mogelijkheden binnen zorgniveaus 1 t/m 4 zijn ingezet (zie bijlage 2). Een arrangement leren-HB is niet passend en/of heeft onvoldoende effect geboden. Dit moet duidelijk worden vanuit het OPP van de leerling;
- De stamschool formuleert samen met ouders en de leden van het OT Breed concrete, duidelijke hulpvragen voor de observatiegroep. Het is wenselijk dat de leerling een hulpvraag formuleert voor de observatiegroep, deze hulpvraag ligt misschien niet op het leren, maar bijvoorbeeld op welbevinden;
- De specialist HB op bestuursniveau is actief betrokken geweest bij de leerling voor analyse van de ondersteuningsbehoeften en advies hoe maatwerk aanbod vormgegeven kan worden met eventueel aanbod buiten de school. De leerling valt binnen de omschreven doelgroep (zie aanmelding).

Aanmeldingsprocedure

- Het OT Breed van de school (Jeugdteam, SMW, jeugdarts en SWV) besluit aan de hand van de criteria of de observatiegroep op dat moment de meest passende stap is voor de leerling. Betrokkenheid vanuit Jeugdteam is belangrijk, voor eventuele vervolgstappen richting de zorg die mogelijk (voor of na) de observatiegroep nodig zijn (zie bijlage 3);
- Via het OT breed is al veel informatie bekend. De volgende documenten zijn nodig voor aanmelding:
  - Recente OT/DM formulier ouders en school;
  - Recente LOVS-gegevens en het actuele functioneringsniveau van de leerling. De school heeft de leerling doorgetoetst, er is zicht op welke leerstof hiaten er bestaan bij de leerling en welke doelen al wel zijn beheerst;
  - Logboek OT/consult;
  - Onderzoeksverslagen en/of verslagen van hulpverleningstrajecten (denk aan fysiotherapie/logopedie/ergotherapie/evt. behandelingen);
  - Uitgebreide ontwikkelingsanamnese (voorschoolse en schoolse ontwikkeling) in een onderzoeksverslag of door de orthopedagoog van de stamschool afgenomen;
  - Het Ontwikkelingsplan Perspectief (OPP) van de leerling met een evaluatie;
  - Eventuele handelingsplannen van de plusgroep en de stamgroep. Duidelijk moet zijn welke hulp is geboden en op welke zorgniveaus? Dit kan ook naar voren komen uit het OPP.
- Na aanlevering van de benodigde documenten, wordt dossierstudie gedaan door de orthopedagoog van de observatiegroep. Er kan eventueel een observatie plaatsvinden op de stamschool om een beeld te krijgen van de leerling;
- Er vindt een intake plaats met ouders en de leerling. Er vindt ook een gesprek met de leerkracht/intern begeleider van de stamschool plaats. Indien onderzoeksdoelen helder zijn kan de startdatum met ouders en de stamschool worden overlegd. De leerling blijft ingeschreven staan op de stamschool. De stamschool levert indien nodig aanvullende informatie aan de observatiegroep. De stamschool blijft eindverantwoordelijk voor de leerling.

De observatiegroep in de praktijk

- De observatiegroep is in een lokaal in basisschool de Toermalijn, locatie Schaepmanlaan. Adres: Schaepmanlaan 23 in Zwijndrecht;
- Leerlingen komen naar de observatiegroep voor een periode van 12 weken. Verlenging na 12 weken is mogelijk met maximaal nog eens 12 weken;
- Leerlingen komen 3 dagen in de week naar de observatiegroep. Dit zijn de maandag, dinsdag en woensdag. Op donderdag en vrijdag zijn de leerlingen, indien mogelijk, op de eigen school;
- De dag start om 9.00 uur (inloop vanaf 8.45 uur) en duurt tot 13.30 uur;
- Er zitten maximaal 5 leerlingen tegelijkertijd in de observatiegroep;
- Er zijn een leerkracht en een onderwijsassistent aanwezig in de groep;
- Er is een vaste orthopedagoog van het Samenwerkingsverband betrokken bij de groep;
- Er is wekelijks contact tussen de stamschool en de observatiegroep;
- De stamschool levert werk voor de basisvakken (rekenen, taal, spelling, begrijpend lezen) aan;
- Het individueel onderwijsaanbod tijdens de observatieperiode bevat als basis het reguliere curriculum, maar dan meer op maat gemaakt, aangevuld met een aanbod dat tegemoetkomt aan de onderwijsbehoeften van HB-leerlingen. Het groepsaanbod wordt zoveel mogelijk afgestemd op de leerlingen die op dat moment in de observatiegroep zitten. Het is daarbij van belang om de leerstof integraal te verbinden met de te leren vaardigheden op het gebied van leren, gedrag en/of sociale- en emotionele ontwikkeling, zodat het onderzoeksdoel van de observatieperiode behaald kan worden.

Ouder- en schoolbetrokkenheid

- Verwachtingen ouderbetrokkenheid. Ouders verzorgen het vervoer van hun kind van en naar de observatiegroep. Zij zijn actief aanwezig bij alle gesprekken over hun kind (voortgangs- en evaluatiegesprek). Ouders staan open voor en gaan actief aan de slag met adviezen vanuit de observatiegroep voor thuis.
- Verwachtingen schoolbetrokkenheid (de stamschool). Intern begeleider en leerkracht(en) stamgroep hebben intensief contact met de medewerkers van de observatiegroep en nemen deel aan de voortgangs- en evaluatiegesprekken. Er is wekelijks uitwisseling over de doelen waaraan gewerkt wordt en de transfer-vorderingen die de leerkracht waarneemt. Zo nodig kan ook in de stamgroep worden geobserveerd in de uitstroomfase.

Diagnostiek

Door middel van handelingsgericht werken worden de onderwijsbehoeften van de leerling in kaart gebracht. Als deze manier van werken niet voldoende is, bestaat er de mogelijkheid om diagnostische middelen in te zetten.

Door deel te nemen aan de observatiegroep, gaan ouders automatisch akkoord met de inzet van diagnostische middelen. De inzet van deze middelen zal noodzakelijk zijn voor het traject en zal altijd met ouders worden gecommuniceerd. De resultaten van onderzoek worden besproken met ouders en de leerkracht van de observatiegroep.

Re-integratie. Verlengen van de observatiegroep periode, terugplaatsing op (regulier) onderwijs en/of verwijzing naar zorg?

De observatiegroep onderzoekt wat mogelijke oorzaken kunnen zijn van leerbelemmeringen. Op basis hiervan zal een plan van aanpak worden gemaakt. In dit plan zal een advies uitgebracht worden voor de leerling over wat nodig is om die verder te helpen in de ontwikkeling. De ondersteuningsbehoeften van de leerling, op basis van de informatie vanuit ouders, de stamschool en de waarnemingen tijdens de observatiegroep, geven richting aan het denken of terugplaatsing op de stamschool passend is. De stamschool bepaalt in hoeverre zij de leerling daarin kan voorzien, eventueel met (externe) hulpverlening.

Er wordt zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van het ondersteuningsaanbod binnen ons Samenwerkingsverband.

Als blijkt dat het aanbod van de stamschool onvoldoende toereikend is, kan (deels) worden verwezen naar een andere school of een voorziening binnen (en in sommige gevallen ook buiten) het SWV voor een passender aanbod. De kans is ook aanwezig dat zorg meer voorliggend blijkt te zijn en dat intensievere hulp nodig is. Onderwijs is dan niet voorliggend. In dit traject is via de stamschool betrokkenheid van het Jeugdteam en leerplicht (bv. bij langdurig verzuim) wenselijk.

Ambities

De observatiegroep is een pilot. Naast doelen op korte termijn (zoals omschreven op pagina 2), streven wij ook naar de volgende doelen op langere termijn:

- Voor jongere kinderen kan een consult aangevraagd worden bij de observatiegroep. Dit zal mogelijk zijn nadat de HB-specialist op bestuursniveau betrokken is geweest en het kind moet besproken zijn in het OT breed. Een precieze uitwerking van dit plan volgt te zijner tijd;
- Uiteindelijk is het de bedoeling dat de pilot wordt omgezet in een 'onderwijs-zorgarrangement' (OZA). Structurele betrokkenheid vanuit het Jeugdteam is hiervoor noodzakelijk;
- De begeleiding vanuit de observatiegroep leidt mogelijk tot meer professionalisering bij de stamscholen. Hierdoor zouden leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften beter begeleid kunnen worden op de eigen school en zou er een afname kunnen zijn van het aantal leerlingen dat wordt aangemeld op een niveau 5 voorziening.

Bijlage 1. Definitie hoogbegaafdheid

Om hoogbegaafdheid te omschrijven hanteren wij de definitie zoals deze omschreven wordt door *Het Informatiepunt Onderwijs, Hoogbegaafdheid en Excellentie* van het SLO:

- (Hoog)begaafde leerlingen beschikken over een in aanleg aanwezig **potentieel** om tot uitzonderlijke prestaties te komen, behorend bij de beste 10%, op één of meerdere begaafdheidsgebieden
- De ontwikkeling van talent is een langdurig en **dynamisch proces**. Zowel persoonlijkheidseigenschappen als de interactie met de omgeving zijn medebepalend voor de mate waarin het aanwezige potentieel tot zijn recht komt (Mönks, Heller, Gagné)
- Een (hoog)begaafde leerling beschikt over een hoge intelligentie in combinatie met een **creatief denkvermogen** (Renzulli, Mönks, Sternberg)
- Daarnaast is er sprake van een **intrinsieke motivatie** (doorzettingsvermogen) om een taak te volbrengen wat zich onder andere uit in een sterke gedrevenheid wanneer iets hun interesse heeft (Renzulli, Mönks)
- (Hoog)begaafdheid is **domeinspecifiek** (Gardner, Heller en Gagné)
- (Hoog)begaafdheid is geen eendimensionaal begrip dat is uit te drukken in een criterium als een IQ "score" > 130. Een hoge score is wel een sterke indicatie van een hoge intelligentie, maar een lagere score sluit dit niet uit. (Hoog)begaafdheid omvat in ieder geval meer dan een hoge intelligentie en intelligentie omvat meer dan een IQ test meet (Gardner, Sternberg)
- Wij voegen hieraan toe: Deze aanleg of potentie kan leiden tot begaafde prestaties wanneer de hoogbegaafdheid niet overschaduw wordt gedrag.

Bijlage 2. Doorgaande lijn t.a.v. Meer- en Hoogbegaafdenonderwijs

Ondersteunings-niveau	Onderwijscontinuüm	Continuüm van zorg	Wie?	Hulp op dit niveau
1	Basisarrangement	<p>Vroegsignalering bij binnenkomst in groep 1</p> <p>Compacten en verrijken tot 50%, met geplande instructiemomenten voor deze specifieke leerlingen.</p> <p>1.-Goede signalering 2.-Kwaliteit instructiegedrag en klassenmanagement 3.-Inzet van passend verrijkingsmateriaal</p>	<p>Groepsleerkracht groep 1 t/m 8</p>	<p>Structurele inzet van signaleringsinstrument, volgens MHB-protocol.</p> <p>Passend verrijkingsmateriaal, gebruik MHB Databank SWV.</p> <p>Aandacht voor goede overdracht, bewaken van doorgaande lijn in aanpak groep 1 t/m 8.</p> <p>Voor de hulp op alle niveaus geldt: afschalen indien mogelijk, opschalen indien noodzakelijk.</p>
2	Intensief arrangement	<p>Differentiatie d.m.v. uitgebreide verrijking (60%) en deelname aan (interne) plusprojecten</p> <p>Deelname aan MHB-voorziening VO indien passend.</p> <p>4.-Vaststellen van potentiële MHB-ers en aanpak binnen de groep, n.a.v. analyse signaleringslijsten school en ouders</p>	<p>Groepsleerkracht groep 1 t/m 8</p> <p>Voor leerlingen groep (7/8):</p> <p>IB + MHB-Specialist (intern)</p>	<p>Intensivering van verrijking inclusief structurele instructie op maat.</p> <p>Consult MHB specialist intern of op bestuursniveau</p> <p>Inzet van signaleringsinstrument en analyse. Vaststellen specifieke onderwijsbehoeften.</p>
3	Zeer intensief arrangement	<p>Verrijking (door schrappen tot 75% oefenstof en 75-100% herhalingsstof) en/of versnellen</p> <p>Deelname aan (bovenschoolse) plusgroep met opdrachten voor in de reguliere groep</p> <p>5.-Vaststellen ln. met grote behoefte aan verrijkende interventies 6.-Diagnostische gesprekken met leerlingen voeren</p>	<p>Groepsleerkracht Groep 1 t/m 8</p> <p>IB + MHB-specialist intern en bestuur</p>	<p>Verdere intensivering van het begaafdenonderwijs door inzet van specifieke bovenschoolse interventies -> groepsleerkracht blijft nauw betrokken.</p> <p>Indien de school/ het bestuur niet beschikt over een passende plusvoorziening, kan bestuur overstijgend gekeken worden of de leerling elders kan aansluiten.</p> <p>Er zijn specifieke onderwijsbehoeften vanwege hoogbegaafdheid.</p> <p>De IB betreft de orthopedagoog van het SWV bij (vermoeden van) twice-exceptional-problematiek en/of bij versnellen.</p>
4	Zeer intensief arrangement + zorg	<p>Aanmelden in OT Breed</p> <p>7.-Vaststellen van specifieke onderwijs- en zorgbehoeften</p> <p>7a.-Mogelijke deelname aan One Day Forward</p>	<p>Groepsleerkracht Groep 1 t/m 8 MHB-specialist intern en bestuur</p> <p>Voor leerlingen van groep 8. Indien optie wordt overwogen: In overleg met de MHB-specialist van WdZ-College</p>	<p>Onderzoek en behandeladviezen binnen de groep en/of individueel</p> <p>Advies OT in deze fase kan zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Consultatie MHB-specialist SWV of SMW/Jeugdprofessional -Verwijzing naar externe onderzoeker en behandelaar -Indien grote hulpvraag is ontstaan waardoor de doorgaande schoolloopbaan wordt belemmerd: Aanmelding Observatiegroep Hoogbegaafden van het SWV voor leerling gr 5-8, aanvraag consult voor gr 1-4.

		8.-OPP opstellen indien wordt aangemeld bij Observatiegroep		
5	Vervolg-arrangement	<p>Ondersteuning binnen de basisschool, naast externe voorzieningen</p> <p>9.-Analyse ondersteuningsbehoefte in Observatiegroep</p> <p>10. -Advies op maat opvolgen, binnen de reguliere setting.</p> <p>10a. -Passende onderwijsplek realiseren buiten het SWV.</p>	<p>Groepsleerkracht Groep 5 t/m 8, IB MHB-specialist intern en bestuur</p> <p>Specialisten Observatiegroep</p> <p>OT volgt proces. Specialisten vanuit Observatiegroep dragen begeleiding over aan MHB-specialist van de school.</p>	<p>Tijdens deelname aan de Observatiegroep wordt nauw contact gehouden met de groepsleerkracht en reguliere groep, interventies zijn gericht op terugkeer in de reguliere groep.</p> <p>Indien nodig kan na afsluiting van het observatietraject een tijdelijk arrangement extra ondersteuning 'Op Maat' worden geadviseerd door het OT.</p> <p>In uitzonderlijke gevallen zal gezocht worden naar een externe voorziening voor fulltime HB-onderwijs (buiten het SWV).</p>
Overstap van PO naar VO		<p>Ondersteuning bij de overstap van de leerling van PO naar VO</p> <p>Dossieroverdracht: Zowel vanuit PO als vanuit VO bestaat de behoefte aan een warme overdracht.</p>	<p>Leerkracht groep (7) 8, (leerkracht plusklas +) mentor VO</p> <p>MHB-specialist VO</p>	<p>Goede overdracht van PO naar VO. De VO-school draagt zorg voor continuering van de specifieke zorg voor de HB-leerling.</p> <p>Leerlingen die worden aangemeld bij Fast Forward, krijgen een voorlopig schooladvies mee.</p>

Toelichting:

Ondersteuningsniveau 1: Goed onderwijs

Er is beleid over passend onderwijs voor meer- en hoogbegaafde leerlingen inclusief visie, invulling begrip (hoog)begaafdheid, doelstelling, beoogde resultaten, benoeming doelgroep, professionaliseringsplan en begroting.

- Structurele signalering in onder-, midden en bovenbouw
- Er zijn aanvullende verrijkingdoelen geformuleerd in het groepsplan
- Voor minimaal 2 domeinen (bijvoorbeeld Taal en Rekenen) wordt structureel de lesstof compact aangeboden: minimaal compacten tot 50%.
- De vrijgekomen tijd na compacten wordt structureel aangevuld met passend verrijkingsstof op basis van de geformuleerde verrijkingdoelen. Passend aanbod kan o.a. gevonden worden via de MHB Databank van het SWV.
- Het verrijkingsmateriaal sluit aan bij de leerdoelen en onderwijsbehoeftes van MHB-leerlingen
- Differentiatie vindt plaats in het rooster (weektaak), leerdoelen en instructie voor de onder-, midden- en bovenbouw MHB-leerlingen
- Deze basisondersteuning geldt voor alle groepen, de school draagt zorg voor een doorgaande lijn van groep 1 t/m 8 waarbij steeds gevolgd wordt of het aanbod voor de individuele MHB-leerling nog passend is.

Ondersteuningsniveau 2: Intensivering – differentiatie en verrijking

Een deel van de MHB-leerlingen heeft intensievere ondersteuning nodig: compacten op 2 of meer vakken tot 60%, deelname aan klassenoverstijgende of bovenschoolse projecten, incidenteel of structureel. Soms is een verdere analysering op het gebied van hoogbegaafdheid nodig, m.b.v. het signaleringsinstrument, om de onderwijsbehoeftes te kunnen bepalen. De leerkracht kan in overleg met de IB een beroep doen op de interne MHB-specialist, of de MHB-specialist van het bestuur.

Voor leerlingen in groep 8 (en soms 7) zijn er ook mogelijkheden om onderwijs in het VO te volgen, scholen melden leerlingen in overleg met de leerlingen en hun ouders aan. Er is geen terugkoppeling vanuit VO naar PO.

Ondersteuningsniveau 3: Verdere intensivering - inzet specifieke interventies

Een klein deel van de MHB-leerlingen heeft zeer specifieke ondersteuning nodig, soms in de vorm van versnellen, structureel volgen van een (bovenschoolse) plusgroep met verdiepend/verbredend werk voor in de klas. Afstemming tussen de groepsleerkracht en de plusleerkracht is hierbij van groot belang. Ook de inbreng / stem van de leerling en diens ouders is zeer belangrijk en moet in een overlegstructuur worden gehoord en in het aanbod meegenomen.

Voor het compacten (schrappen van lesstof) wordt de standaard van SLO aangehouden: 50-75% van de reguliere oefenstof en 75-100% van de herhaling <https://talentstimuleren.nl/onderwijs/primair-onderwijs/differentieren/compacten/richtlijnen-voor-compacten> .

Leerlingen bij wie de IB vermoedt, of waarvan bekend is dat er sprake is van twice-exceptional problematiek worden in een consult met de orthopedagoog besproken. Ook bij de beslissing om een leerling te versnellen kan de orthopedagoog meedenken met de school.

Ondersteuning op dit niveau is nog steeds gericht op passend onderwijs binnen de reguliere basisschool, met uitstapjes bovenschools en/of extern.

Ondersteuningsniveau 4: Vaststellen van zorgbehoefte multidisciplinair

School en ouders stellen vast dat de geboden ondersteuning onvoldoende is voor de leerling. De leerling wordt in het OT Breed besproken. Hieruit kunnen de volgende stappen voortkomen:

- Er kan een consult worden aangevraagd bij het SWV, de MHB-specialist van het SWV kan samen met de MHB-specialist van het bestuur kijken of er binnen de school en/of bovenschools nog mogelijkheden zijn die kunnen leiden tot verbetering van de situatie.
- SMW en/of Jeugdprofessional vanuit het Jeugdteam wordt geconsulteerd.
- Wanneer de hoogbegaafdheid niet voorliggend lijkt en/of zich op school of thuis sociaal-emotionele problematiek voordoet, kunnen ouders ondersteuning vanuit het Jeugdteam aanvragen.
- In overleg met ouders kan het OT-Breed de leerling aanmelden bij de observatievoorziening van het SWV. Voor leerlingen van groep 5-8 kan een observatieplek voor 12 weken worden aangevraagd, voor leerlingen van groep 1-4 kan een consult vanuit de observatievoorziening worden aangevraagd. De geldende procedure en criteria voor aanmelding worden gevolgd.
- In deze fase wordt een OPP opgesteld door de school, aangevuld met informatie uit consultatie en eventueel onderzoek.

Voor leerlingen van groep 8 is er, wanneer de plusklas onvoldoende ondersteuning biedt, nog de mogelijkheid om deel te nemen aan One Day Forward. Deelname in overleg met de MHB-specialist van Het Willem de Zwijger College via de aanmeldingsprocedure.

Ondersteuningsniveau 5: Vervolg-arrangement

Wanneer vanuit het OT is geadviseerd de observatiegroep te consulteren en/of de leerling aan te melden voor de observatiegroep, wordt dit traject na intake gestart. De observatiegroep hanteert toelatingscriteria en een intakeprocedure.

De observatie is voor een periode van maximaal 12 weken, gedurende enkele dagdelen per week. De rest van de tijd gaat de leerling (zoveel als mogelijk) naar de reguliere klas. De observatie is gericht op het krijgen van inzicht in de ondersteuningsbehoeften van de leerling en het adviseren van interventie om met deze leerling aan de slag te gaan binnen de reguliere klas. Soms kan het nodig zijn om dit te ondersteunen met een tijdelijk Arrangement op Maat vanuit de reguliere extra ondersteuningsmiddelen voor aanpassing van het onderwijsaanbod – dit wordt via het OT toegekend. Wanneer er ook vanuit jeugdhulp interventie nodig is: integraal arrangeren met een Onderwijs-Zorgarrangement waarbij intensief wordt samengewerkt met een jeugdhulpaanbieder.

Overstap van PO naar VO.

Er vindt een overdracht plaats van PO naar VO. De wijze waarop dit gaat verschilt van PO school tot VO-school. We adviseren als SWV, dat er voor MHB-leerlingen een warme overdracht plaatsvindt. Input vanuit een schriftelijke overdracht, specifiek voor MHB-leerlingen, aangevuld met de rapportage uit de Plusklas.

MHB-leerlingen die al op zeer jonge leeftijd de lesstof van de basisschool beheersen, maar nog niet helemaal toe zijn aan de overstap naar het VO en MHB-leerlingen die belangrijke leervaardigheden missen, waardoor

overstap naar VWO-niveau niet haalbaar lijkt, kunnen gebruik maken van tussenvoorzieningen zoals Fast Forward (Willem de Zwijger College), het NOVA Tienercollege (Dalton, Dordrecht).

Bijlage 3. Stroomschema aanmelding observatiegroep

- a. Aanbod zorgniveau 3 en 4: De ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn in kaart gebracht door de stamschool. Alle mogelijkheden binnen zorgniveau 3 en 4 zijn ingezet voor de duur van minimaal een half jaar. Een arrangement leren-HB is niet passend en/of heeft onvoldoende effect geboden. Dit moet duidelijk worden vanuit het OPP van de leerling;
- b. Betrokkenheid HB-specialist: De specialist HB op bestuursniveau is actief betrokken geweest bij de leerling voor analyse van de ondersteuningsbehoeften en advies hoe maatwerk aanbod vormgegeven kan worden met eventueel aanbod buiten de school.
- c. Hulpvragen formuleren: De stamschool formuleert samen met ouders en de leden van het ondersteuningsteam (OT) Breed concrete, duidelijke hulpvragen voor de observatiegroep. Het is wenselijk dat de leerling een hulpvraag formuleert voor de observatiegroep, deze hulpvraag ligt misschien niet op het leren, maar bijvoorbeeld op welbevinden;
- d. OT breed: De leerling wordt aangemeld en besproken in het OT breed. Het OT breed van de school (Jeugdteam, SMW, jeugdarts en SWV) besluit aan de hand van de criteria of de observatiegroep op dat moment de meest passende stap is voor de leerling en formuleert onderzoeksdoelen voor de observatiegroep;
- e. Contact met observatiegroep: Na een positief advies vanuit het ondersteuningsteam neemt de intern begeleider van de stamschool contact op met de orthopedagoog van de observatiegroep. De aanmelding van de leerling verloopt via dezelfde procedure als dat een onderwijsarrangement wordt aangevraagd. De intern begeleider zet alle stukken van de leerling in Sharepoint (in de eigen schoolmap). Als de documenten klaar staan, wordt een e-mail gestuurd aan Gabriëlle Veenhoven met in de CC a.zuidgeest@swvdrechtsteden.nl
  - o Recente OT/DM formulier ouders en school;
  - o Recente LOVS-gegevens en het actuele functioneringsniveau van de leerling. De school heeft de leerling doorgetoetst, er is zicht op welke leerstof hiaten er bestaan bij de leerling en welke doelen al wel zijn beheerst;
  - o Logboek OT/consult;
  - o Onderzoeksverslagen en/of verslagen van hulpverleningstrajecten (denk aan fysiotherapie/logopedie/ergotherapie/evt. behandelingen);
  - o Uitgebreide ontwikkelingsanamnese (voorschoolse en schoolse ontwikkeling) in een onderzoeksverslag of door de orthopedagoog van de stamschool afgenomen;
  - o Het Ontwikkelingsplan Perspectief (OPP) van de leerling met een evaluatie;
  - o Eventuele handelingsplannen van de plusgroep en de stamgroep. Duidelijk moet zijn welke hulp is geboden en op welke zorgniveaus? Dit kan ook naar voren komen uit het OPP.
- f. Aanmelding doornemen: De intern begeleider neemt de aanmelding door met de orthopedagoog van de observatiegroep. Indien nodig worden onderzoeksdoelen en/of hulpvragen aangescherpt;
- g. Dossierstudie: Na aanlevering van de benodigde documenten, wordt dossierstudie gedaan door de orthopedagoog van de observatiegroep. Er kan eventueel een observatie plaatsvinden op de stamschool om een beeld te krijgen van de leerling;
- h. Gesprekken: de observatiegroep voert gesprekken met de school (met leerkracht en/of intern begeleider) van de leerling, met ouders en met de leerling zelf. Hierbij wordt gekeken naar verwachtingen van de ouders, leerling en stamschool;
- i. Startdatum bespreken: De startdatum wordt met ouders en de stamschool overlegd. De leerling blijft ingeschreven staan op de stamschool. De stamschool levert indien nodig aanvullende informatie aan de observatiegroep. De stamschool blijft eindverantwoordelijk voor de leerling;
- j. Start: De leerling start voor een periode van twaalf weken, met de mogelijkheid tot verlenging, in de observatiegroep.